TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Kinh nghiệm, sáng kiến và giải pháp của Việt Nam sẽ đóng góp thiết thực cho sự tiến bộ của khu vực và thế giới

11:04 18/09/2026

Theo Thông cáo của Bộ Ngoại giao, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm và Đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam sẽ tham dự Phiên thảo luận cấp cao Đại hội đồng Liên hợp quốc khóa 81. Nhân dịp này, phóng viên đã có cuộc phỏng vấn với Điều phối viên thường trú của Liên hợp quốc tại Việt Nam, Pauline Tamesis.

Điều phối viên thường trú của Liên hợp quốc tại Việt Nam Pauline Tamesis trả lời phỏng vấn của phóng viên Thông tấn xã Việt Nam. (Ảnh: Việt Đức/TTXVN)

Khóa họp thứ 81 của Đại hội đồng Liên hợp quốc khai mạc vào ngày 8/9/2026 tại New York (Hoa Kỳ) với chủ đề "Khôi phục niềm tin, quản trị chuyển đổi: Một Liên hợp quốc hành động vì tất cả mọi người" (Restoring Trust, Managing Transformation: A United Nations That Delivers for All). Bà đánh giá ý nghĩa của chủ đề này như thế nào?

Bà Pauline Tamesis: Chủ đề của Khóa họp thứ 81 Đại hội đồng Liên hợp quốc vừa mang tính thời sự, vừa có tầm nhìn hướng tới tương lai. Trong bài phát biểu khai mạc, Tổng Thư ký Liên hợp quốc đã nhấn mạnh: "Tái thiết lập niềm tin vào hệ thống đa phương là thách thức mang tính định hình của thời đại chúng ta".

Chúng ta đang sống trong một giai đoạn đầy bất định: xung đột và chia rẽ địa chính trị, đói nghèo và bất bình đẳng dai dẳng, tác động khí hậu ngày càng nghiêm trọng, làn sóng di cư kỷ lục, các nguồn lực cho phát triển và nhân đạo suy giảm, cùng tốc độ thay đổi chóng mặt của công nghệ. Đây đều là những thách thức toàn cầu đòi hỏi các giải pháp mang tính đa phương. Trí tuệ nhân tạo (AI) là một thí dụ điển hình. Chúng ta đều thấy AI mang lại cơ hội to lớn nhưng cũng tiềm ẩn rủi ro không nhỏ. Cùng lúc đó, tiến độ thực hiện các Mục tiêu Phát triển Bền vững (SDG) vẫn còn quá chậm.

Trong bối cảnh đó, khôi phục niềm tin không thể chỉ dừng lại ở việc tái khẳng định cam kết đối với chủ nghĩa đa phương. Niềm tin phải được gây dựng từ kết quả thực chất. Điều đó đồng nghĩa với việc chứng minh hợp tác quốc tế có thể ngăn ngừa xung đột; yêu cầu các quốc gia thành viên tôn trọng luật pháp quốc tế và quyền con người; đồng thời đẩy nhanh phát triển bền vững và ứng phó với biến đổi khí hậu. Sự đoàn kết toàn cầu và hành động tập thể cần bảo đảm rằng các bước chuyển dịch lớn - như chuyển đổi xanh và chuyển đổi số - phục vụ tất cả mọi người và không bỏ ai lại phía sau.

Đó là lý do vì sao vế thứ hai của chủ đề - "Quản trị chuyển đổi: Một Liên hợp quốc hành động vì tất cả mọi người" cũng mang tầm quan trọng tương đương. Thế giới đang đổi thay nhanh chóng và các thể chế đa phương buộc phải đổi thay theo. Chúng ta cần một Liên hợp quốc hiệu quả, gắn kết và thích ứng linh hoạt hơn; một Liên hợp quốc được trang bị tốt hơn để biến các cam kết toàn cầu thành những cải thiện hữu hình trong đời sống của người dân.

Chúng ta vẫn có cơ sở để hy vọng. Liên hợp quốc tiếp tục là nơi quy tụ thế giới cùng nhau đối mặt với những thách thức chung gian nan nhất. Như Tổng Thư ký Liên hợp quốc đã nhắc nhở, thông qua đối thoại, ngoại giao và hợp tác, chúng ta có thể tái tạo niềm tin và chuyển hóa niềm tin ấy thành một tương lai hòa bình, bền vững và công bằng hơn cho tất cả mọi người.

Việc Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Việt Nam dẫn đầu đoàn đại biểu cấp cao tham dự Phiên thảo luận chung cấp cao của Khóa họp thứ 81 Đại hội đồng Liên hợp quốc có ý nghĩa như thế nào đối với quan hệ đối tác Việt Nam-Liên hợp quốc cũng như cam kết của Việt Nam đối với chủ nghĩa đa phương?

Bà Pauline Tamesis: Việc đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam do Tổng Bí thư, Chủ tịch nước trực tiếp dẫn đầu truyền đi một thông điệp mạnh mẽ và rõ ràng về tầm quan trọng mà Việt Nam dành cho Liên hợp quốc cũng như chủ nghĩa đa phương, vào thời điểm hợp tác quốc tế đang cần thiết hơn bao giờ hết.

Tại Lễ kỷ niệm 81 năm ngày Quốc khánh Việt Nam, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm đã khẳng định cam kết này khi nhấn mạnh sự ủng hộ của Việt Nam đối với "một hệ thống đa phương bình đẳng, công bằng, với Liên hợp quốc là trung tâm". Ngài Tổng Bí thư, Chủ tịch nước cũng bày tỏ Việt Nam sẵn sàng làm cầu nối cho hợp tác và đối thoại, đồng thời đóng góp ngày càng thực chất hơn vào nỗ lực giải quyết các thách thức chung toàn cầu. Là người có mặt trực tiếp lắng nghe bài phát biểu của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước dịp kỷ niệm 81 năm Ngày Quốc khánh Việt Nam, đó thật sự là một khoảnh khắc rất đỗi tự hào đối với tôi.

Sự kiện này cũng phản ánh câu chuyện ý nghĩa về hành trình phát triển của Việt Nam và mối quan hệ với Liên hợp quốc. Qua nhiều thập kỷ, Việt Nam từ một quốc gia bước ra khỏi chiến tranh và cấm vận đã vươn lên thành quốc gia có thu nhập trung bình cao, một nền kinh tế hội nhập sâu rộng và là nhân tố đóng góp ngày càng tích cực vào các vấn đề khu vực và thế giới. Như Tổng Bí thư, Chủ tịch nước đã ghi nhận, tình đoàn kết và sự hợp tác quốc tế là một phần quan trọng trong hành trình đó.

Ngày nay, chúng ta thấy Việt Nam chuyển mình mạnh mẽ từ một bên tiếp nhận hỗ trợ quốc tế thành một bên chủ động đóng góp giải pháp toàn cầu - thông qua hoạt động gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc, tham gia tích cực tại các thể chế đa phương, các cam kết về phát triển bền vững, hành động khí hậu, quản trị AI, cũng như tinh thần sẵn sàng xây dựng đồng thuận và thúc đẩy đối thoại.

Chuyến công tác này vì vậy không chỉ quan trọng riêng với quan hệ đối tác Việt Nam-Liên hợp quốc, mà còn là dịp để Việt Nam đóng góp góc nhìn, kinh nghiệm và khát vọng của mình vào đối thoại toàn cầu ở một thời điểm mang tính bước ngoặt của chủ nghĩa đa phương.

Theo nghĩa đó, mối quan hệ đối tác này đang ngày càng trở thành mối quan hệ hai chiều: Liên hợp quốc hỗ trợ các khát vọng phát triển của Việt Nam, còn Việt Nam đóng góp kinh nghiệm, vai trò dẫn dắt và giải pháp cho chương trình nghị sự chung của toàn cầu.

Khi Việt Nam bước vào kỷ nguyên phát triển mới, Liên hợp quốc mong đợi một quan hệ đối tác cùng song hành tiến bước - vừa hỗ trợ mục tiêu đưa Việt Nam trở thành nước phát triển, thu nhập cao vào năm 2045, vừa tạo điều kiện để Việt Nam đóng góp nhiều hơn nữa cho hòa bình, phát triển bền vững và hợp tác

quốc tế.

Trong những năm qua, Việt Nam đã có sự chuyển mình ấn tượng từ một nước nhận viện trợ thành đối tác tích cực, chủ động đóng góp cho hòa bình và an ninh quốc tế (như tham gia lực lượng gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc, đảm nhiệm các vị trí tại Hội đồng Nhân quyền, Hội đồng Bảo an...). Bà có đánh giá như thế nào về sự chuyển dịch này và vai trò cầu nối của Việt Nam trong việc thúc đẩy đồng thuận quốc tế?

Bà Pauline Tamesis: Tôi muốn nhìn nhận điều này như một sự ghi nhận về cách thức mà mối quan hệ giữa Việt Nam với Liên hợp quốc đã phát triển, hơn là một sự đánh giá thuần túy.

Ngày nay, Việt Nam mang đến bàn hợp tác đa phương chính kinh nghiệm chuyển mình thực tiễn của mình - từ tái thiết sau chiến tranh và xóa đói giảm nghèo cho đến hội nhập kinh tế, phát triển bền vững, cùng những bài học từ hành trình vươn lên thành một quốc gia có thu nhập trung bình cao. Những kinh nghiệm quý báu đó đang ngày càng được chia sẻ rộng rãi ra thế giới qua việc tham gia gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc, hoạt động tích cực tại Hội đồng Nhân quyền, Hội đồng Bảo an, cũng như trên toàn hệ thống phát triển của Liên hợp quốc.

Điều này tạo nên giá trị đặc biệt cho vai trò cầu nối của Việt Nam. Giữa bối cảnh phân mảnh địa chính trị gia tăng, những quốc gia có khả năng thúc đẩy đối thoại, gây dựng niềm tin và tìm kiếm điểm tương đồng ngày càng trở nên quan trọng. Trải nghiệm thực tiễn của Việt Nam chứng minh rằng hòa bình, hợp tác quốc tế và phát triển là những mục tiêu bổ trợ, thúc đẩy lẫn nhau.

Hướng về tương lai, tôi tin tưởng Việt Nam đang có cơ hội lớn để đóng góp nhiều hơn nữa, không chỉ bằng cách tham gia các thể chế đa phương, mà còn tham gia định hình các giải pháp, quy chuẩn và tiêu chuẩn định hình tương lai chung của nhân loại. Điều này bao gồm cả những lĩnh vực mà chính Việt Nam đang trải qua quá trình chuyển đổi căn bản: chuyển đổi số có trách nhiệm và quản trị AI; chuyển dịch năng lượng công bằng và bao trùm; hành động và thích ứng khí hậu; cũng như các mô hình phát triển kết hợp hài hòa giữa năng động kinh tế với hòa nhập xã hội và bền vững môi trường.
Đây cũng chính là tầm nhìn xuyên suốt Khung hợp tác phát triển bền vững Việt Nam-Liên hợp quốc giai đoạn 2027-2031: một quan hệ đối tác chiến lược, hai chiều. Liên hợp quốc sẽ tiếp tục đem tri thức, chuyên môn và các mạng lưới đối tác toàn cầu đến hỗ trợ khát vọng phát triển của Việt Nam; đồng thời, các kinh nghiệm, sáng kiến và giải pháp của Việt Nam cũng sẽ đóng góp thiết thực cho sự tiến bộ của khu vực và thế giới.

Với tôi, đó là biểu hiện rõ nét nhất cho vai trò ngày càng nâng cao của Việt Nam trong chủ nghĩa đa phương: không chỉ thụ hưởng từ hợp tác quốc tế mà còn chủ động định hình hợp tác quốc tế - bảo đảm các bước chuyển đổi sắp tới đều mang tính bao trùm, bền vững và đem lại lợi ích cho tất cả mọi người.

Trước lời kêu gọi của Liên hợp quốc về việc tăng cường đầu tư vào hạ tầng chống chịu, đẩy mạnh kết nối khu vực và đưa các Mục tiêu Phát triển Bền vững (SDG) trở lại đúng quỹ đạo, Liên hợp quốc tại Việt Nam sẽ tiếp tục đồng hành cùng Chính phủ Việt Nam như thế nào để bảo vệ thành quả phát triển và giải quyết các thách thức trước mắt?

Bà Pauline Tamesis: Đây là một câu hỏi rất xác đáng. Khi Việt Nam bước vào một kỷ nguyên mới với mục tiêu trở thành quốc gia thu nhập cao vào năm 2045 và đạt mức phát thải ròng bằng “0” vào năm 2050, việc bảo vệ những thành quả phát triển đã dày công gây dựng mang ý nghĩa sống còn.
Đó chính là cốt lõi của Khung hợp tác phát triển bền vững Việt Nam-Liên hợp quốc giai đoạn 2027-2031 - văn kiện đóng vai trò như một thỏa thuận chiến lược giữa chúng tôi với Chính phủ Việt Nam nhằm đưa các SDG trở lại đúng lộ trình.

Thực tế tại cơ sở cho thấy thời tiết cực đoan và các cú sốc khí hậu đang gây thiệt hại từ 1 đến 1,5% GDP mỗi năm; do đó chúng ta phải hành động quyết liệt. Để giải quyết bài toán này, quan hệ hợp tác của chúng tôi bao phủ nhiều lĩnh vực có mối liên hệ chặt chẽ:

Từ hạ tầng chống chịu đến hành động vì khí hậu: Đồng hành cùng Chính phủ tích hợp khả năng chống chịu khí hậu trực tiếp vào hệ thống cơ sở hạ tầng và chuỗi nông nghiệp-lương thực.

Năng lực thích ứng và chuyển dịch năng lượng: Hỗ trợ nâng cấp hệ thống cảnh báo sớm và hành động đón đầu rủi ro thiên tai, bao gồm hiện đại hóa mạng lưới quan trắc khí tượng; ứng dụng AI và công cụ số để dự báo rủi ro theo thời gian thực; song song với thúc đẩy mở rộng năng lượng sạch thông qua các cơ chế như JETP.

Đầu tư vào con người và mở rộng an sinh xã hội: Thông qua các nỗ lực gắn kết chặt chẽ giữa phát triển con người bao trùm và chuyển đổi kinh tế, chúng tôi hỗ trợ mở rộng hệ thống an sinh xã hội dựa trên quyền và có tính chuyển đổi giới, bảo đảm các nhóm dễ bị tổn thương như đồng bào dân tộc thiểu số, lao động phi chính thức và người cao tuổi được bảo vệ trước các cú sốc.

Bao trùm số và huy động tài chính: Thúc đẩy một nền kinh tế số có hạ tầng số công cộng an toàn và kỹ năng xanh, hướng tới xây dựng xã hội có khả năng chống chịu cao; đồng thời nghiên cứu mở rộng huy động nguồn lực trong nước và thiết lập hệ sinh thái tài chính hỗn hợp để bảo đảm tính bền vững của nguồn lực.

Mục tiêu cốt lõi của chúng tôi là hỗ trợ Việt Nam chứng minh rằng tăng trưởng kinh tế, hòa nhập xã hội và khát vọng khí hậu hoàn toàn có thể song hành cùng nhau. Bằng cách xây dựng khả năng chống chịu ngay từ bây giờ, Việt Nam có thể bảo vệ những thành tựu đã đạt được và kiến tạo một tương lai xanh hơn, thịnh vượng hơn cho tất cả mọi người.

Trân trọng cảm ơn Điều phối viên thường trú của Liên hợp quốc Pauline Tamesis!

Theo TTXVN